

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Грудень 2012

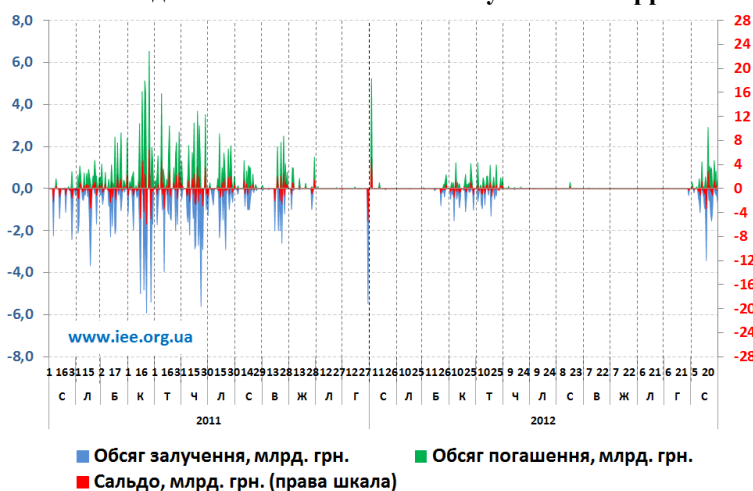
Основним фактором зростання ліквідності було сезонне зниження рівня коштів Уряду в нацвалюті на рахунку в НБУ – на 95% до 481 млн. грн.

Протягом місяця НБУ проводив інтервенції в основному з продажу інвалюти, сальдо інтервенцій НБУ хоч і було сформовано від'ємним, однак, враховуючи їхні невеликі обсяги, становило лише 430 млн. дол. США (у листопаді – від'ємне 1,7 млрд. дол. США).

Уповодж місяця НБУ підтримував комерційні банки шляхом надання кредитів **рефінансування**: сальдо кредитів шляхом проведення тендера строком до 90/360 днів було сформовано додатним і становило 2,7 млрд. грн. Загалом протягом місяця було надано кредитів обсягом 3 млрд. грн., з яких 2,9 млрд. грн. довгострокові (терміном більше 300 днів).

НБУ, як і в попередні місяці, не використовував **мобілізаційні операції** як інструмент регулювання грошово-кредитного ринку – 29.12.2012 відбулося лише одне розміщення депозитних сертифікатів терміном обігу 5 днів і загальним обсягом 334 млн. грн.

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011–2012 рр.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

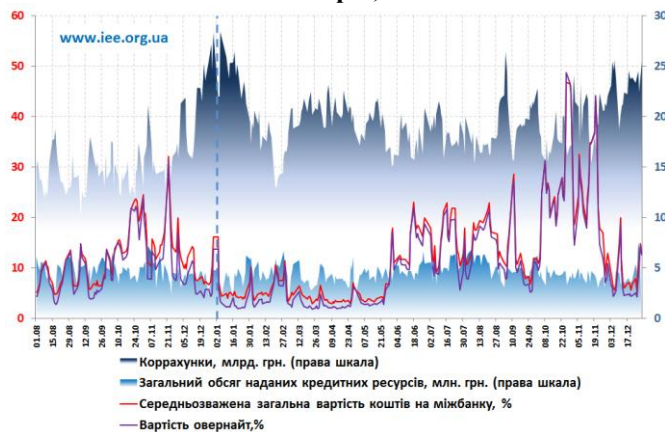
Обсяг **державних облігацій України**, які придбав Національний банк України у грудні, становив 7,7 млрд. грн. (з початку року – 38,6 млрд. грн.). Водночас Мінфін викупив у НБУ державні облігації України обсягом 1,6 млрд. грн. з метою їхнього дострокового погашення (зростання ліквідності в системі дає можливість рефінансувати Мінфіну борги за нижчими ставками).

Обсяг **обов'язкових резервів**, сформованих банками на 01.02.2013 відповідно до встановлених нормативів, становив 19,4 млрд. грн., із них на **окремий рахунок** у НБУ було перераховано 6,45 млрд. грн.

Середній **рівень коррахунків** зріс на 16,3% і протягом місяця їхній обсяг коливався в межах 19–26 млрд. грн.

Зважаючи на покращення ситуації з ліквідністю, відбулося зниження вартості коштів на міжбанку – за даними НБУ максимальне значення **овернайт** становило 18,6% (у листопаді 44,1%).

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2012 рр., млн. грн., %

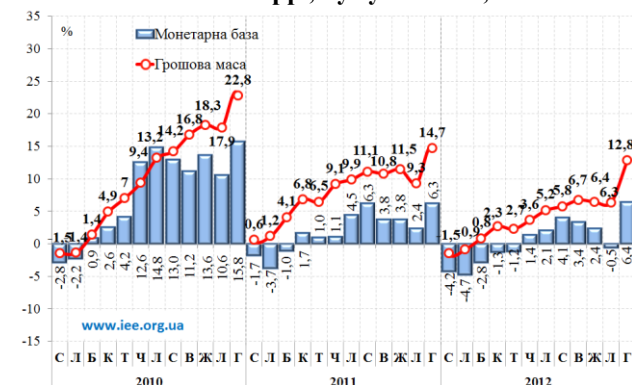
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012 р., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2012 рр., кумулятивно, %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Зниження вартості коштів вплинуло в т.ч. і на зміну структури питомої ваги інструментів рефінансування у загальному обсязі наданих кредитів: поліпшення умов залучення коштів відобразилося на зниженні питомої ваги овернайт з 47% у листопаді до 15% у грудні, з іншого боку відбулося зростання частки кредитів, наданих шляхом проведення тендера на строк 90/360 днів, з 2% у листопаді до 37% у грудні.

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків, у 2011–2012 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Шляхом проведення рефінансування під заставу ДЦП та операцій репо НБУ стимулює комерційні банки фінансувати дефіцит бюджету. Питома вага операцій прямого репо продовжує триматись на рівні 48%. Однак останні розміщення облігацій державної позики під неринкові відсотки свідчать про те, що контрагентами Мінфіну на первинних аукціонах в першу чергу виступають державні банки.

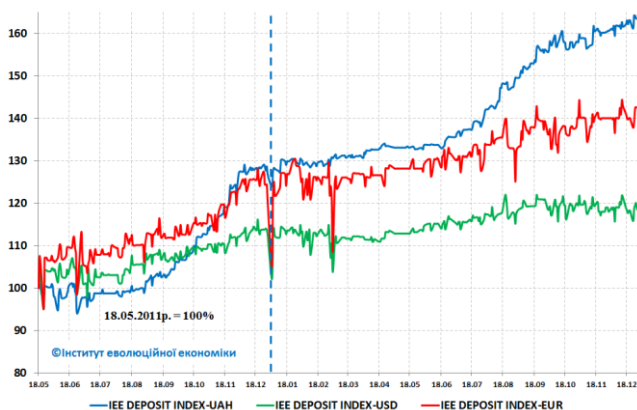
Загальний рівень депозитів у грудні зріс на 6,1% (на 16,1% з початку року) до 567,9 млрд. грн. за рахунок валютних вкладів (зростання на 5% до 248 млрд. грн.) та обсягу вкладів у нацвалюті (на 6,9% до 319,8 млрд. грн.).

Слід зазначити що зростання депозитів відбулося на тлі зменшення їхньої вартості – середньозважена ставка за депозитами в нацвалюті за даними НБУ знизилася з 18,7% у листопаді до 13,7% у грудні. Середньомісячна ставка за депозитами в інвалюті зменшилася з 6,3% у листопаді до 4,8% у грудні.

Загальний обсяг наданих кредитів скоротився на 0,9% (з початку року зріс лише на 2%) до 809,3 млрд. грн. за рахунок їхнього зростання в нацвалюті (на 0,7% до 509,8 млрд. грн.), залишок за позиками в інвалюті – на 3,4% до 299,5 млрд. грн.

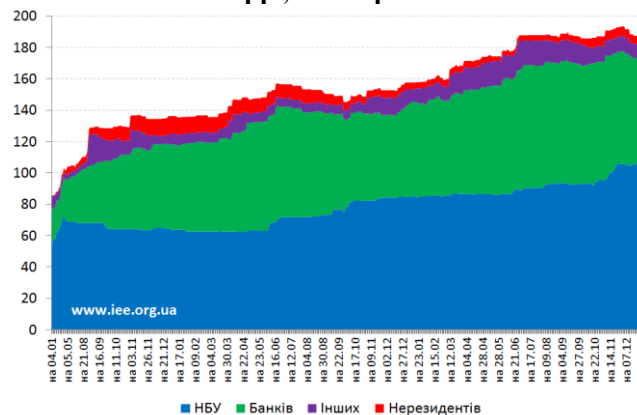
Зважаючи на зазначені тенденції, монетарна база зросла на 7% до 255,3 млрд. грн., грошова маса – на 6,1% до 773,2 млрд. грн.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011–2012 рр., %

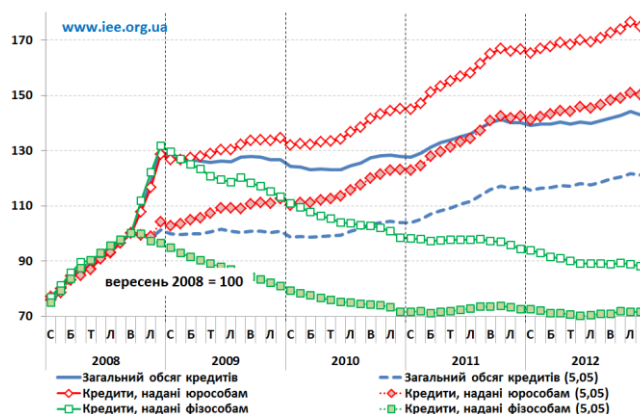
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2012 рр., млн. грн.

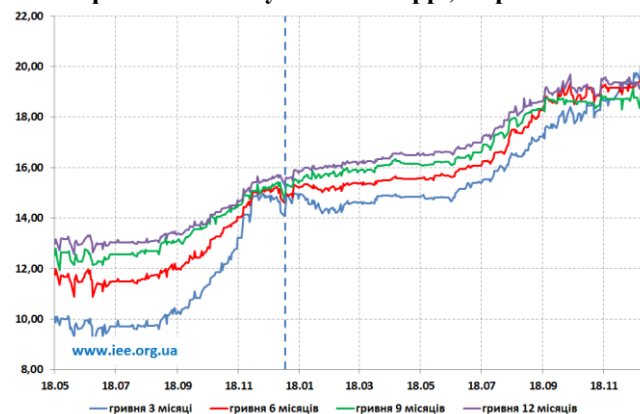
Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка кредитування у 2008–2012 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб¹ у 2011–2012 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

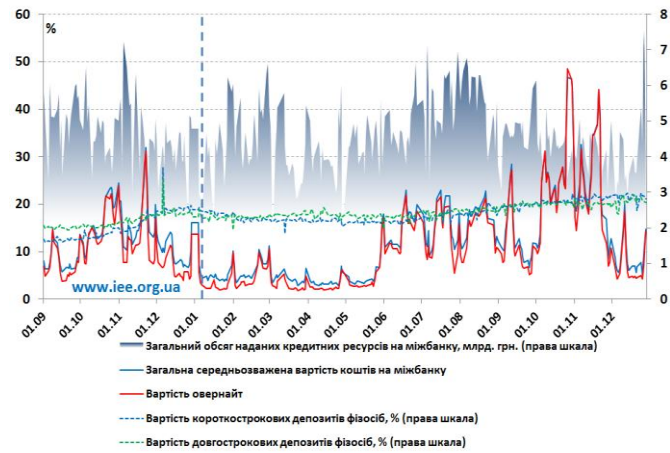
¹ Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним Банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют станом на 28.09.2012

Індекс		Значення, %		Зміна за місяць, в.п.
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	↑	163,5	↑	2,9
IEE DEPOSIT INDEX-USD	↑	118,5	↑	0,5
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	↑	142,5	↑	2,5

* Індеси IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів фізичних осіб, %

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)